

ENERGINET
Systemansvar

Energinet
Tonne Kjærvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 39 31 49 59

REFERAT

REFERAT FRA AKTØRARBEJDSGRUPPEMØDET D. 3. NOVEMBER 2022

Dato:
6. januar 2023

Forfatter:
EAR/EAR

Tid: d. 3. november 2022, kl. 10:00 – 15:00

Sted: Energinet, Tonne Kjærvej 65, 7000 Fredericia

Deltagere:

Atkins Global, Peter Christensen
Centrica Energy Trading, Peter Bistrup
Centrica Energy Trading, Finn Normann
Clever a/s, Anders Nissen
Dansk Fjernvarme, Henrik Thomsen
Dansk Fjernvarme, Line Paulin Schmidt
Danske Commodities, Søren Rygaard
Danske Commodities, Jesper Vestergaard
Energi Danmark, Mads Lauritsen
Energi Danmark, Thomas Brouer
Energistyrelsen, Andreas Hansen
Energistyrelsen, Rasmus Holm Struve
Enfo AS, Morten Hagen
Eurowind Energy A/S, Søren Jeppesen
EWII, Finn Alsgren
EWII, Klaus Moth
Fjernvarme Fyn, Dan Andersen
Green Power Denmark, August Bech
Green Power Denmark, Maiken Thomsen
HOFOR Energi Produktion, Peter Lindahl Olsen
Hybrid Greentech, Andreas Thingvad
Hybrid Greentech, Peter Sølvsten
KK Wind Solutions, Jesper Holm
KK Wind Solutions, Clausq Esbensen
KMD, Peter Brixskov
KMD, Alexander Russo
Lyngby KVV A/S, Jakob Bendixen
Nordic Power Balance ApS, Morten Hilger
Norlys Energy Trading, Anders Borup
Norlys Energy Trading, Søren Jensen

NT Energy, Torben Damgaard
S.C. Nordic, Mogens Birkelund
Simply Power, Jesper V. Flindt
Vestas Wind Systems A/S, Andreas Svendstrup-Bjerre
Volve Market Services, Line Martens Hansen
Ørsted, Jørn Klitgaard
Ørsted, Martin Schrøder
Aalborg Forsyning, Anders Beierholm

Referent: Erica Schandorff Arberg

Næste møde: 1. marts 2023

AGENDA

09:30	Ankomst og morgenmad
10:00	1) Velkomst og spørgsmål til skriftligt orienteringsmateriale
10:15	2) Scenarierapporten 2022-2032
10:45	3) aFRR i DK2 – status
11:00	4) mFRR EAM workshop afholdt d. 31/10
11:35	5) Budindmelding: forskellen mellem FCR-N/D og FFR
11:50	6) Lineær optimeringsmodel til at analysere værdien af fleksibilitet fra elektrolyse anlæg
12:00	Frokost
13:00	7) Ubalancer d. 13. september
13:15	8) Status fra driften - Kontrolcenter EL
13:00	9) Forventninger til de europæiske balanceringsplatforme
13:45	10) FCR Cooperation i DK1
14:00	11) FCR-D nedregulering i DK2 – status efter go-live
14:15	12) Fremtidige ændringer til ubalanceafregningen
15:00	Evaluering og tak for i dag

1. Velkomst og spørgsmål til orienteringsmaterialet

Spørgsmål og kommentarer til Orienteringsmaterialet:

En aktør spørger ind til indholdet af den igangværende høring:

[HØRING AF ANSØGNING OM DISPENSATION FRA OVERDRAGELSE AF FORPLIGTIGELSER VEDR. FCR I DK2](#). Energinet gav en uddybning af formålet og indholdet af høringen. Ingen uddybende spørgsmål derefter. Høringen løb fra d. 19. oktober til d. 18. november 2022.

Ingen yderligere spørgsmål til det skriftlige orienteringsmateriale.

2. Scenarierapporten 2022-2032

Energinet gennemgår den nye Scenarierapport 2022-2032, som for første gang udkom i efteråret 2022. Scenarierapporten findes [her](#). Scenarierapporten 2022-2032 samler for første gang fremtidens forventninger for Systemydelse i én samlet rapport.

Energinet inviterer alle til at stille spørgsmål til rapporten, samt til at give feedback til rapporten og dens indhold.

En aktør kommenterer, at det er brugbart materiale.

En anden aktør roser rapporten, og mener at denne rapport har det med som Behovsvurderingen har manglet.

En aktør spørger ind til indtjeningsmulighederne fra systemydelse i fremtiden. Energinet svarer, at Energinet ikke må yde investeringsrådgivning, men kan informere om at udgifterne til de fremtidige budgetter for systemydelse er stigende, hvilket kan give en identifikation på udviklingen.

En aktør beder om en uddybning af afsnittet "Mulige tiltag" i rapporten. Energinet svarer, at ét af tiltagene som der overvejes, er udfaldsreserver (+2025). Energinet har en forventning til at der i fremtiden efter 2025 fortsat vil være brug for reserver som der er i dag, også de reserver som ikke kan leve op til de nye krav for standardprodukter.

I forlængelse af spørgsmål til "Mulige tiltag" stilles et opfølgende spørgsmål til tiltagene "Dansk core share (+2027)" og "Nordisk FFR og FCR (+2025)". Aktøren spørger om der er behov for et dansk core share på sigt i et fremtidigt nordisk FFR/FCR marked. Energinet svarer at det endnu er uvist om et dansk core share vil være nødvendigt for et fremtidigt nordisk FFR/FCR marked, men at der generelt er behov for at have en vis andel reserver tilgængelige nationalt / per budzone.

En aktør pointerer at kapaciteter der er prækvalificeret i rapporten for aFRR og mFRR ikke stemmer overens med virkeligheden, og at der virker til at mangle prækvalificeret kapacitet i Energinets opgørelse. Energinet svarer, at dette selvfølgelig skal passe og Energinet vil undersøge tallene nærmere. Desuden informerer Energinet om nye krav der er trådt i kraft vedr. prækvalifikation, hvilket siger at alt prækvalificeret kapacitet nu skal prækvalificeres på ny hvert 5. år.

En aktør spørger ind til Energinets forventninger om mængderne af FCR-N og FCR-D vil stige i fremtiden. Energinet svarer, at vi ikke forventer at mængderne vil stige, men at fordelingsnøglen kan skubbe sig, som kan forårsage en stigning i indkøbte mængder. *(Til info, så er dette sket med overgangen til 2023, hvor fordelingsnøglen har skubbet sig og forårsaget at indkøbet af FCR-D op- og nedregulering er steget fra 38 MW i 2022 til 43 MW i 2023.)*

3. aFRR i DK2 – status

Energinet informerer om at vi fortsat afventer endelig godkendelse fra de Nordiske tilsynsmyndigheder, inklusive Forsyningstilsynet, men Energinet forventer at modtage en godkendelse. *(Energinet modtog den endelig godkendelse og det nordiske aFRR kapacitetsmarked, samt indkøb af aFRR i DK2, blev påbegyndt d. 7. december 2022 med succes efter planen.)*

Energinets fordelingsnøgle for indkøb af aFRR i DK2 svarer til ca. 10 % af aFRR behovet i Norden.

Energinet informerer om at allerede godkendt og prækvalificeret kapacitet til FCR-D i DK2 kan anmode om at få "kopieret" deres prækvalificerede kapacitet til det kommende aFRR marked i DK2. Dette tilbydes som en mulighed for hurtigere at kunne få prækvalificeret sin kapacitet til deltagelse i det nye nordiske aFRR kapacitetsmarked.

En aktør spørger, om Cost Plus afregningsmetoden kan blive relevant for aFRR markedet i DK2, ligesom det til tider er for aFRR markedet i DK1 pga. manglende konkurrence. Energinet svarer, at dette kan blive relevant under særlige omstændigheder, dog kun hvis det ikke har været muligt at køre en nordisk auktion, da Cost Plus reglerne er nationale og derved kun gælder for nationale danske omstændigheder.

4. mFRR energiaktiveringsmarkeds workshop afholdt d. 31. oktober 2022

Energinet informerer om at der arbejdes på at finde en ny dato midt i april for den danske overgang til mFRR EAM go-live. Den tidligere udmeldte dato (d. 12. april 2023) var ikke populær blandt aktørerne grundet Påske. Datoen vil indikere hvornår et nyt budgivningsformat for mFRR træder i kraft. Nuværende aktører der ønsker at kunne være med på mFRR EAM og fortsat levere mFRR energi skal derfor være klar til denne dato.

Detaljer om køreplaner diskuteres fortsat. Dog er en endelig beslutning ikke afhængig med en ny go-live dato.

Med overgangen til mFRR EAM skal man sende planer ind via ECP. Man vil ikke længere kunne indsende planer via selvbetjeningsportalen som man kan i dag.

En aktør kommenterer, at de ingen fallback metoder har, hvis der er noget der fejler. Energinet svarer, at vi arbejder på en backup mekanisme som skal indføres. Vi arbejder på at have den klar så hurtigt som muligt, da det er i alles interesse.

En aktør spørger til annulleringsmuligheder, hvis der er indsendt et bud der skal annulleres. Energinet svarer, at i disse tilfælde skal man ringe til Energinets Kontrolcenter EI og aftale nærmere i nødsituationer.

En aktør spørger ind til Cost Plus afregningsmetoden og efterspørger guidelines for dette. Energinets svarer, at dette allerede kan findes på vores hjemmeside, se informationen [her](#).

Vedr. emnet "Slower Ressources" spørger en aktør, om det er muligt at annullere et langsomt bud med et standard produkt. Energinet svarer, at dette er muligt.

Energinet informerer om at de nye bud attributter først kommer til oktober/november 2023, men Energinet opfordrer til at aktører allerede nu begynder at forbedre sig på de kommende ændringer.

Endeligt informerer Energinet om muligheden for at få support til klargørelsen for mFRR EAM. Læs mere på Energinets hjemmeside [her](#).

SUPPORT

Få hjælp til jeres specifikke udfordringer ifm. mFRR EAM-idriftsættelse i 2023.

Åbne supportmøder
Tirsdag kl. 10.00-10.30
Torsdag kl. 10.00-10.30

[Deltag i mødet \(Teams\)](#)

Møde ID: 361 428 920 31
Adgangskode: kwH5AG

Vent i lobbyen, til det er jeres tur. Da support ydes som én-til-én-support, kan ventetid forekomme.

Alternativt kan der altid stilles spørgsmål på vores mailadresse:
Electricitymarket@energinet.dk

5. Budindmelding: forskellen mellem FCR-N, FCR-D og FFR

Energinet gennemgår metoderne til budindmelding for systemydelsesprodukterne FCR-N, FCR-D og FFR.

En aktør kommenterer, at en oversigt over relevante bud mangler, hvis man skal lave fejlsøgning. Energinet noterer dette ønske.

En aktør spørger, om reglen vedr. angivelsen af én pris per kolonne ifm. indsendelse af bud gælder for alle tre produkter, FCR-N, FCR-D og FFR. Energinet svarer, at dette er korrekt.

En aktør spørger om ECP også vil blive indført til indsendelse af bud for FCR-N, FCR-D og FFR. Energinet svarer, at det vil det på et tidspunkt, men det er ikke noget som bliver implementeret foreløbigt.

6. Lineær optimeringsmodel til at analysere værdien af fleksibilitet fra elektrolyse anlæg

Energinet deler kort information om den lineære optimeringsmodel som Energinet har udarbejdet og delt på deres hjemmeside. Mere information samt modellen kan findes [her](#) og den kan frit benyttes.

7. Ubalancer den 13. september 2022

Energinet gennemgik materialet i præsentationen og informerede om at ubalancerne som fandt sted d. 13. september 2022, var de største ubalancer registreret i DK1 nogensinde til dags dato.

Ubalancerne skyldtes fejl i vindprognoser fra både Energinets egne prognoser og mange danske aktørers prognoser. Der var en forventning om kraftig vind (3.000 MW – 4.000 MW produktion) i nattetimerne, dog kom vindfronten aldrig i den forventede grad som prognoserne viste, hvilket forårsagede de voldsomme ubalancer, og det meget store opreguleringsbehov det medførte i nattetimerne til d. 13. september.

Data viser efterfølgende at det store dyk i vind produktionen primært kom på land.

Energinet har en forventning om at vi oftere vil begynde at se store ubalancer som disse i takt med den fortsatte udbygning af kapacitet af vedvarende energi.

8. Status fra driften – Kontrolcenter EL

Henning Haugaard Rasmussen, Senior Manager for Kontrolcenter EL, kom forbi og gav en status fra driften.

En aktør spørger ind til begrænsninger for handel med Norge. Energinet svarer, at efter sommerferien har dette ikke været et problem.

En aktør spørger ind til EU forslaget/diskussionen om at fastsætte en maks. pris for el fra bl.a. vind og solenergi på 180 €/MWh og hvilke overvejelser Energinet gør sig om aktørernes lyst til at sælge reserver hvis dette bliver en realitet. Energinet svarer, at Energinet følger dialogen i EU tæt og bidrager til input via søsterafdelingen Elmarked i Energinet. Vi arbejder bl.a. på at systemydelsesmarkederne kan holdes udenfor dette nye forslag.

9. Forventninger til de europæiske balanceringsplatforme

Energinet gennemgår materialet fra præsentationen.

Energinet informerer om, at aktører ikke kan forvente at få adgang til den europæiske balanceringsplatform TERRE, for langsomme reserver.

Energinet informerer om, at aktører skal forvente forholdsvis lave energiaktiveringsvolumener på den europæiske balanceringsplatform MARI, da de kontinental europæiske TSO'er ikke forventes at efterspørge mFRR energiaktivering i særlig høj grad.

Energinet informerer om, at aktører skal forvente forholdsvis høje energiaktiveringsvolumener på den europæiske balanceringsplatform PICASSO, da de kontinental europæiske TSO'er forventes at efterspørge aFRR energiaktivering i særlig høj grad.

Igen uddybende spørgsmål fra aktørerne.

10. FCR Cooperation i DK1

Energinet informerer om de nye gældende rammer for FCR i DK1 som findes i materialet.

Energinet opfordrer alle aktører der kan til at deltage i FCR markedet i DK1 og om at udnytte den nye eksportmulighed for at sælge FCR til andre lande i Europa som også deltager i FCR Cooperation.

En aktør opfordrer Energinet til at konverterer FCR produktet til et asymmetrisk produkt, så opregulering og nedregulering kan leveres separat. Energinet svarer at hvis dette skal indføres, så skal det godkendes af alle deltagende TSO'er i FCR Cooperation. Energinet har allerede meldt dette forslag ind, og presser fortsat på for det, men det er ikke et lige populært forslag blandt alle TSO'erne.

11. FCR-D nedregulering i DK2 – status efter go-live

Energinet giver en opdatering på det nye FCR-D nedreguleringsmarked i DK2 som startede d. 1. september 2022. Danske aktører havde mulighed fra d. 19. august til at sælge bud til at dække en del af det svenske behov. Fra d. 1. september begyndte Energinet at indkøbe 38 MW til at dække DK2 behov for FCR-D nedregulering. FCR-D nedregulering indkøbes på det fælles øst-dansk/svenske FCR marked, ligesom de øvrige produkter FCR-N og FCR-D opregulering.

12. Fremtidige ændringer til ubalanceafregningen

Energinet præsenterede for første gang en introduktion til de fremtidige ændringer til ubalanceafregningen som vil komme når Energinet og de øvrige nordiske TSO'er begynder at deltage på de europæiske balanceringsplatforme MARI og PICASSO.

Nogle af de ændringer der kommer, er at vi i fremtiden vil have mFRR energiaktiveringspriser fra de nye standardprodukter fra MARI (en *direct activation* (DA) mFRR pris og en *scheduled activation* (SA) mFRR pris) samt aFRR energiaktiveringspriser fra PICASSO platformen. I dag er vi vandt til udelukkende at have én mFRR energiaktiveringspris, som vi benytter til at sætte ubalanceprisen som bruges i ubalanceafregningen. Dette vil ændre sig i fremtiden til at skulle inkludere alle de nævnte nye energiaktiveringspriser fra MARI og PICASSO platformene.

Mere information om dette emne vi komme i starten af 2023 hvor de nordiske TSO'er vil invitere til informations og dialogs møder om emnet. Energinet vil holde danske aktører opdateret på kommende information og aktørmøder.